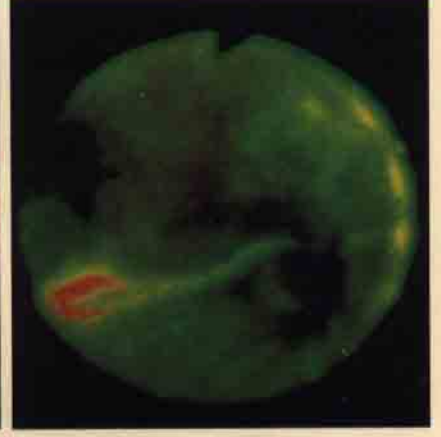

Akciğer Kanserlerinde Erken Teşhis

Bugün için akciğer kanserlerinin teşhisi çok geç yapılabilmektedir. Tedavi edilebilen akciğer kanserlerinin oranı %10-13'dür. Yeni bulunan LIFE (Lung Imaging Fluorescence Endoscope) adlı bronkoskop (optik bir sistemle bronşların iç yüzlerinin görülmesi) akciğer kanserlerinde erken teşhisi sağlayacak.

Kanada'da bulunan bu yeni yöntemde, bronşlar bir helyum-kadmiyum lazeriyle aydınlatılmaktadır.

Bronş duvarlarından yansıyan ışık bir kamerayla kaydedilir. Bu cihaz bronşun iç yüzünü döşeyen hücrelerin floresan oluşundan ve yeşil bir ışın yayışından ya-

rarlanır. Bronş hücreleri kanserleşince yeşil yerine kırmızı veya kahverengi bir ışık yayar. Görüntü analizi yapan bir bilgisayar sistemi sonuçları anında verir. LIFE sayesinde klâsik yöntemle görülemeyen erken safhadaki bronş kanserleri tanınabilir ve parça da alınabilir. LIFE ile inceleme 1/2 saat sürer. Bu yöntem tedavi görmüş

hastalarda kanserin tekrarlamasını da erkenden gösterir. Fransa'da LIFE, Val d'Or ve Rouen hastanelerinde kullanılmaktadır; bu iki hastanede bu yöntemin bronş kanserinden ölümleri azaltmadaki rolü inceleniyor; ayrıca çok pahalı olan cihazın hastane bütçesine etkileri tartışılıyor.

Science et Vie, Ağustos 1997

Bazı Meteorların Anası

4 Vesta astreodi 630 km çapıyla büyüklükte üçüncü ve çıplak gözle görülebilen tek astreoiddir. Araştırmacılar 1970'li yılların başlarında Vesta'nın kompozisyonunun diğer astreoidlerden farklı olduğunu bulguladı. Astreoid bazalttan oluşuyordu. Bu buluş astronomları Dünya'ya düşmüş olan, HED olarak adlandırılan ve bazalttan oluşan meteorların kaynağının Vesta olduğu düşüncesini verdi. (HED, üç bazalt kaya tipi olan hoverdit, ökrit ve diojenit'ten geliyor)

yor. Daha büyük yükseklikler kırmızı, sarı olarak renklendirilmiş. Siyah-beyaz görüntüde güney kesim en alta bulunuyor. Geçtiğimiz Mayıs ayında asteroit dünyaya 180 milyon km yaklaştığında araştırmacılar iyi bir gözlem yapma olanağı buldu. 460 km uzunluğunda ve 13 km derinliğinde olduğu bulunan kraterin Vesta'ya başka bir astreoidin çarpmasıyla oluştuğundan şüphe yok. Çarpışmayla yaşanan patlamanın ardından birçok madde kraterin ortasında toplanarak 13 km yüksekliğinde bir tepe oluşturdu. Çarpışma Vesta'nın yalnızca %1'ini parçalamış olsa bile, bu 1 milyar m³ kaya demektir ki, bu miktar HED meteorlarının oluşması için yeterlidir.

Discover, Atalık 1997

Hubble Uzay Teleskobu'nu kullanan astronomlar astreoidin güney kutubunda dev bir krater buldu. Yapay renklendirme kullanılarak elde edilen görüntülerde astreoidin güney bölgesi en üstte ve mavi renk krateri gösteri-

Nezleyi Önleyici İlaç Bulundu

Nezleye neden olan rinovirüse karşı etkili bir ilaç yok; fakat ABD'de Bayer Araştırma Merkezinde yapılan bir buluş sayesinde nezleden korunmak mümkün olabilecek. Buruna püskürtülen bu ilacın içerdiği etken maddeler buruna giren nezle virüslerinin %80'ini etkisiz hâle getirecek.

Küçük bir maymun grubu üzerinde yapılan iki deney olumlu sonuç vermiş, maymunlar nezleden korunmuşlar.

Science et Vie, Ağustos 1997

